

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 199416	Openbaar
--------------------	----------

Verzonden aan de raad op:	10 FEB 2023
---------------------------	-------------

Onderwerp:	raadsinformatiebrief : Energietoeslag 2023 en flankerend beleid
------------	---

Kennisnemen van:

RIB Energietoeslag en flankerend beleid

Geachte raadsleden,

Middels deze brief informeren wij u graag over de aanpak van energiearmoede in 2023. Conform de toezegging, gedaan in de Raadsvergadering van 26 oktober 2022, informeren wij u over de ondersteuning die aan inwoners wordt geboden om de energielasten betaalbaar te houden. Als eerste willen we beginnen met een terugblik op 2022.

Energietoeslag 2022

Begin 2022 kondigde het Rijk de eenmalige energietoeslag aan voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm. In Harlingen is de energietoeslag beschikbaar gekomen voor huishoudens met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Aanvankelijk bedroeg de energietoeslag € 200 per huishouden. In april 2022 werd de energietoeslag verhoogd naar € 800 en in oktober 2022 verhoogd naar € 1300 per huishouden. Eind 2022 is een flinke inhaalslag gemaakt op de afhandeling van de aanvragen waardoor er tijdige beslissing plaatsvindt op de binnengekomen aanvragen.

Hieronder in overzicht het aantal uitgekeerde toeslagen en de bijbehorende uitgaven. Onder het overzicht een beknopte toelichting:

Gemeente	Omvang doelgroep 130%	Aantal keer energietoeslag toegekend	Budget energietoeslag	Uitgaven energietoeslag
Harlingen	1584	1439	€ 1.534.873	€ 1.897.020

Toelichting:

- De omvang van de doelgroep 130% is gebaseerd op de meest recente gegevens van het CBS (2019);
- Het budget betreft de ontvangen middelen van de Rijksoverheid voor de uitbetaling en de uitvoering van de energietoeslag;

- *De uitgaven zijn bijgewerkt tot en met 20 januari 2023 en zijn inclusief de geschatte uitvoeringslasten;*
- *De extra uitgaven van circa € 365.000 i.v.m. de uitbreiding van de doelgroep van 120% naar 130% worden gedekt uit eigen middelen;*
- *De energietoeslag 2022 kon worden aangevraagd tot en met 31 december 2022.*

Energietoeslag 2023

In 2022 is bekend gemaakt dat er ook in 2023 een energietoeslag van € 1300 beschikbaar komt voor huishoudens met een minimum inkomen. In december 2022 heeft het rijk al middelen aan gemeenten overgemaakt om € 500 voor 2023 te kunnen betalen. Dit bedrag van € 500 komt beschikbaar voor alle huishoudens die in 2022 de energietoeslag hebben ontvangen, en kan daarom ambtshalve worden nabetaald. De gemeente krijgt vanuit het Rijk voor deze betaling een budget van € 542.844.

Voor het vervolg van de energietoeslag 2023 is er een aanpassing van de wet vereist. Deze wetwijziging zal waarschijnlijk in juni 2023 van kracht zijn. Hierin staan de exacte voorwaarden voor het uitkeren van het resterende bedrag (€ 800). Gemeenten kunnen niet vooruitlopen op de uitbetaling van dit bedrag.

Samenvattend betekent dit, dat zo snel mogelijk de betaling van € 500 zal plaatsvinden (streven half februari). De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang.

Financiën

Voor de uitvoering van de energietoeslag 2023 zijn de middelen vanuit het Rijk niet dekkend. De extra kosten voor 2023, als gevolg van de verlengde aanvraagtermijn en de verruimde doelgroep, van circa € 290.000 worden via de 1e 4-maands rapportage van 2023 aan u voorgelegd.

Energietoeslag niet altijd toereikend

De energietoeslag is een vorm van categoriale bijzondere bijstand. Dit betekent dat er niet wordt gekeken of de energielasten daadwerkelijk sterk gestegen zijn en of de inwoners over voldoende middelen (vermogen) beschikken om de energielasten te kunnen betalen. Het Rijk heeft hier bewust voor gekozen omwille van de uitvoerbaarheid van deze regeling. Op deze wijze kan er aan een grote groep huishoudens op een betrekkelijk eenvoudige wijze een bedrag worden uitgekeerd in de tegemoetkoming van de gestegen energielasten. De energietoeslag over 2022 kon worden aangevraagd tot en met 31 december 2022. In sommige situaties zijn huishoudens pas eind 2022 geconfronteerd met hogere energielasten waardoor zij geen toeslag hebben aangevraagd voor 31 december 2022. Om die reden wordt de aanvraagtermijn voor de energietoeslag van 2022 verlengd tot en met 30 april 2023.

Gebleden is dat de eenmalige energietoeslag in een aantal gevallen onvoldoende is om te voorzien in de gestegen kosten van energie. Het kan zijn dat er sprake is van een zeer sterke stijging van de energielasten die onvoldoende wordt gecompenseerd door de energietoeslag. Mogelijk resulteert dit in een forse eindafrekening over 2022. Ook kan het inkomen van het huishoudens net iets te hoog zijn waardoor er geen recht bestaat op de energietoeslag terwijl er juist wel sprake is van sterk gestegen energielasten.

Conclusie: alles overziend wordt ervoor gekozen om de doelgroep voor de energietoeslag op 130% te houden en niet verder uit te breiden. Verdere uitbreiding van de doelgroep leidt tot een forse stijging in de kosten van ruim € 300.000 (voor een verdere duiding zie bijlage). Daarnaast betreft de energietoeslag een regeling die wordt uitgevoerd zonder na te gaan of de kosten daadwerkelijk worden gemaakt en er wordt niet nagegaan of er voldoende vermogen in het huishouden aanwezig is om de kosten zelf te dragen.

Wel maatwerk via individuele bijzondere bijstand voor de doelgroep tot 150%

Omdat de energietoeslag in sommige situaties niet toereikend is, wordt het mogelijk gemaakt om tijdelijk individuele bijzondere bijstand te verstrekken voor energielasten. Deze regeling is bedoeld om huishoudens die, ondanks alle beschikbare maatregelen, de energierekening niet kunnen betalen te ondersteunen. Via de individuele bijzondere bijstand kan er gericht en op maat ondersteuning worden geboden. De doelgroep voor deze regeling is huishoudens met een inkomen tot 150% van de toepasselijke bijstandsnorm en is daarmee ruimer dan de doelgroep voor de energietoeslag. In 2022 zijn er extra rijksmiddelen ontvangen voor bijzondere bijstand, welke hiervoor kunnen worden ingezet. Dit is een bedrag van circa € 38.000. De individuele bijzondere bijstand betreft een zogenaamde 'open einde' regeling. Indien het beroep hierop groter is dan verwacht, zal dit uit eigen middelen moeten worden gefinancierd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris,

S.C. van Gent

de burgemeester

C.M. Sjerps

Bijlagen:

Bijlage bij RIB Harlingen <199419> met daarin de volgende onderwerpen:

- *Maatregelen van EU en het Rijk*
- *Doorrekening verhoging inkomensgrens energietoeslag*
- *Rekenvoorbeeld huishoudens*